

مدرسه، محیط زیست و مسائل دیگر

جواد ماهر

مدرسه روستایی ما سال گذشته تنها دو هفته تعطیل شد. روزِ آخر، «روز بی‌کیف و کتاب» بود. روز تفریح در حیات مدرسه در هوای بهاری. چند روز قبلش در شورای دانش‌آموزی با حضور دانش‌آموزان شورا و مدیر در این باره حرف زدیم. گفتیم در این روز از پلاستیک کمتر استفاده کنیم تا محیط آلوده نشود. من سر کلاسها رفتم و در این باره با دانش‌آموزان به گفت‌وگو نشستیم. با معلم‌ها چند زنگ تفریح در دفتر مدرسه هم‌کلام شدیم. نکته‌هایی هست که در زیر می‌آورم: الف) بین ما مدیر و معلم‌ها درباره مفهوم محیط زیست و نگهداری از آن اشتراک نظر وجود نداشت. حتی حد کمی از اشتراک نظر هم نبود. برخی، نکته ساده‌ای مثل «استفاده نکردن از پلاستیک» را سختگیری بر خود می‌دانستند. من در حین بحث متوجه شدم که آگاهی ما مدیر و معلم‌ها از محیط زیست بسیار ناچیز و سطحی است. در این باره کتابی خوانده‌ایم، آموزشی ندیده‌ایم. این ناشی از مهم نبودن محیط زیست برای ما و دولتهاست. یک واقعیت دیگر هم هست؛ اینکه ما معلم‌ها به دلایل مختلف از جمله دستمزد کم و برخورد نامناسب دولتها با مدرسه، بسیار دلسرد و بی‌انگیزه‌ایم. نمی‌شود از ما توقع‌هایی مثل توجه به محیط زیست و آرایه آموزش‌هایی در این زمینه داشت. پس خود به خود کمبود آموزش در این زمینه باعث گسترش مشکلات میشود. محیط زیست، مادر همه مشکلات است. مادر بیماری، بیکاری، بزهکاری. محیط زیست که بیمار شد همه چیز خراب میشود. دولتها به عبث فکر می‌کنند باید بودجه را برای درمان خرج کنند. بودجه پیش از پلیس و قاضی و زندان و بیمارستان باید صرف آموزش و پیشگیری شود. سرانه یک زندانی نباید از سرانه یک دانش‌آموز بیشتر باشد. نتیجه میشود همین مشکلاتی که الان هست. ما معلم‌ها حرف هم که می‌زنیم اذیت و آزار می‌بینیم. ب) سر کلاس سوم، دانش‌آموزی گفت: «باد آمده و یک کیسه پلاستیکی از توی حیات خانه برداشته انداخته توی طویله گوسفندها. یکی از گوسفندها پلاستیک را خورده و مُرده.» این حرف بازتاب زیادی بین دانش‌آموزان کلاس داشت. خیلی‌ها خاطرات مشابه رو کردند. خیلی‌ها مصمم شدند از پلاستیک کمتر استفاده کنند. کار به چیپس و پفک و ضرر بسته‌بندی‌ها برای محیط زیست رسید. دیدیم این جور خوراکی‌ها علاوه بر

سلامتی، به محیط زیست هم ضرر میزند. خوراکی‌های مضر، ارزان و خیلی خوشمزه است. جایگزینی‌اش با خوراکی سالم مثل میوه و آجیل سخت است. با دانش‌آموزان در این باره مفصل بحث کردیم. پیش‌تر پدر و مادرها در جلسه‌های «آموزش خانواده» از تغذیه بچه‌ها ابراز نگرانی کرده بودند. محیط زیست، مادر است. به مادر که پردازی کلی مساله ریز و درشت از گوشه و کنار میزند بیرون. ما به کمک شورای دانش‌آموزی از ابتدای سال تحصیلی طرح «تفکیک زباله» را در مدرسه اجرا می‌کنیم و طرح تشویق دانش‌آموزان و معلمان به «استفاده از جاساندویچی به جای کیسه فریزر.»

منبع: روزنامه اعتماد 20 فروردین 1401 خورشیدی